

Deu

Chapter 32

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

1
אֲמַרְתִּי אֶמְרֵי וְהִשְׁמַע וְאֶדְבָּרָה הַשָּׁמַיִם הָאֵינִי פִּי
kinywa-changu maneno-ya nchi na-isikie na-nitasema mbingu Sikilizeni
[H6310](#) [H0561](#) [H0776](#) [H8085](#) [H1696](#) [H8064](#) [H0238](#)

Sikilizeni, enyi mbingu, nami nitasema; sikia, ee nchi, maneno ya kinywa changu.

2
אֶמְרָתִי יַעֲרֹף כְּמַטֵּר לִקְחֵי תִזְלַן כָּטָל אֶמְרָתִי
usemi-wangu kama-umande itatiririka mafundisho-yangu kama-mvua Itadondoka
[H2919](#) [H5140](#) [H3948](#) [H4306](#) [H6201](#)
עֵשֶׁב: עֲלֵי- וְכַרְבִּיבִים דָּשָׁא עֲלֵי- כִשְׁעִירִים
mimea juu-ya na-kama-manyunyu majani-mabichi juu-ya kama-mvua-nyepesi
[H6212](#) [H7241](#) [H1877](#) [H8164](#)

Mafundisho yangu na yanyeshe kama mvua, na maneno yangu na yashuke kama umande, kama manyunyu juu ya majani mabichi, kama mvua tele juu ya mimea myororo.

3
כִּי יִהְיֶה שֵׁם לְאֵלֵינוּ: אֶקְרָא יְהוָה הָבִי נִדְלֵךְ
kwa-Mungu-wetu utukufu mpeni nitatangaza Yahwe jina-la Kwa-maana
[H0430](#) [H1433](#) [H3051](#) [H7121](#) [H3068](#) [H8034](#)

Nitalitangaza jina la Bwana. Naam, sifuni ukuu wa Mungu wetu!

4
אֵל מִשְׁפָּט מְשֻׁפָּטִים דְּרִכּוֹי כָּל- כִּי פְעָלוֹ תָמִים הַצִּוֹר
Mungu hukumu njia-zake njia-zake-zote kwa-maana kazi-yake mkamilifu Mwamba
[H0410](#) [H4941](#) [H1870](#) [H3605](#) [H6467](#) [H8549](#) [H6697](#)
הוּא: וְיִשָּׂר צְדִיק עוֹל וְאֵין אֲמוֹנָה
yeye na-mnyofu mwenye-haki uovu na-hakuna mwaminifu
[H1931](#) [H3477](#) [H6662](#) [H0369](#) [H0530](#)

Yeye ni Mwamba, kazi zake ni kamilifu, njia zake zote ni haki. Mungu mwaminifu ambaye hakosei, yeye ni mnyofu na mwenye haki.

5
וּפְתַלְתֵּל: עֲקָשׁ דּוֹר מוֹמָם בְּנֵי לָא לֹו שְׁחַת
na-kilichojipinda kilichopotoka kizazi kasoro-yao watoto-wake si kwake Wameharibika
[H6618](#) [H6141](#) [H1755](#) [H3808](#) [H7843](#)

Wamefanya mambo ya upotovu mbele zake; kwa aibu yao, wao si watoto wake tena, lakini ni kizazi kilicho kiovu na kilichopotoka.

6
הוּא הֲלוֹא- חֲכָם וְלֹא נָבֵל עָם זֹאת תִּנְמְלוּ- לַיהוָה הֲ-
yeye Je-si wenye-hekima na-si la-kijinga taifa hivi mnamlipa kwa-Yahwe Je
[H1931](#) [H3808](#) [H2450](#) [H3808](#) [H5036](#) [H2063](#) [H1580](#) [H3068](#) [H3068](#)
וַיִּכְנַע: עֲשׂוּ הוּא קִנְיָא אָבִיךָ
na-akakuweka alikuumba yeye aliyekuumba baba-yako
[H1931](#) [H7069](#) [H0001](#)

Je, hii ndiyo njia ya kumlipa Bwana, enyi watu wajinga na wasio na busara? Je, yeye siye Baba yenu, Muumba wenu, aliyewafanya ninyi na kuwaumba?

זָכַר	יָמוֹת	עוֹלָם	בֵּינוּ	שָׁנוֹת	דוֹר-	דוֹר	שָׂאֵל	אָבִיךָ	7
Kumbuka	siku-za	zamani	fikirieni	miaka-ya	kizazi-na	kizazi	muulize	baba-yako	
H2142	H3117	H5769	H0995	H8141	H1755	H1755	H7592	H0001	

וַיִּגְדֹּף	וַיִּקְנֶיךָ	וַיֹּאמְרוּ	לָךְ:
na-atakuambia	wazee-wako	na-watakuambia	wewe
H5046	H2205	H0559	

Kumbuka siku za kale; tafakari vizazi vya zamani vilivyopita. Uliza baba yako, naye atakuambia, wazee wako, nao watakuambia.

בְּהִנָּחֵל	עָלִיּוֹן	גּוֹיִם	בְּהִפְרִידוֹ	בָּנֵי	אָדָם	יָצַב	נִבְלָת	עַמִּים	8
Alipowagawia	Aliye-Juu	mataifa	alipowaeneza	wana-wa	Adamu	aliweka	mipaka-ya	watu	
H5157			H6504		H0120	H5324	H1367		

לְמִסְפָּר	בָּנֵי	יִשְׂרָאֵל:
kulingana-na-idadi-ya	wana-wa	Israeli
H4557		H3478

Aliye Juu Sana alipowapa mataifa urithi wao, alipogawanya wanadamu wote, aliweka mipaka kwa ajili ya mataifa sawasawa na hesabu ya wana wa Israeli.

כִּי	חֶלֶק	יְהוָה	עַמּוֹ	יַעֲקֹב	חֵבֶל	נַחֲלָתוֹ:
Kwa-maana	sehemu-ya	Yahwe	watu-wake	Yakobo	kamba	urithi-wake
		H3068		H3290		H5159

Kwa kuwa fungu la Bwana ni watu wake, Yakobo kura yake ya urithi.

יִמְצְאֶהוּ	בְּאֶרֶץ	מִדְּבָר	וּבְתֹהוּ	יָלַל	יִשְׁמֵן	יִסְבְּכֶנְהוּ	יְבוֹנֶהוּ
Alimkuta	katika-nchi-ya	jangwa	na-katika-ukiwa	kuomboleza	nyika	alimzunguka	na-alimjali
H4672	H0776		H8414	H3214	H3452	H5437	H0995

יִצְרֶנְהוּ	כְּאִישׁוֹן	עֵינָו:
na-alimlinda	kama-mboni-ya	jicho-lake
H5341	H0380	

Katika nchi ya jangwa alimkuta, katika nyika tupu ivumayo upepo. Alimhifadhi na kumtunza; akamlinda kama mboni ya jicho lake,

כְּנֹשֶׁר	יַעִיר	קִיּוֹ	עַל-	גּוֹזְלָיו	יִרְחֹף	יַפְרֵשׁ
Kama-tai	anayeamsha	kiota-chake	juu-ya	makinda-yake	anaelea	anayekunjua
H5404	H5782	H7064		H1469		H6566

כִּנְפָיו	יִקְחֵהוּ	יִשְׂאֵהוּ	עַל-	אָבְרָתוֹ:
mabawa-yake	na-kumchukua	na-kumbeba	juu-ya	mabawa-yake
H3671	H3947	H5375		H0084

kama tai avurugaye kiota chake, na kurukaruka juu ya makinda yake, ambaye hutanda mabawa yake kuwadaka, na huwachukua kwenye mabawa yake.

יְהוָה	בְּרֶךְ	יִנְחֵנִי	וְאֵין	עַמּוֹ	אֵל	נִכְרַ:
Yahwe	peke-yake	alimwongoza	na-hakuwepo	pamoja-naye	mungu	wa-kigeni
H3068	H0910	H5148	H0369		H0410	H5236

Bwana peke yake alimwongoza; hakuwepo mungu mgeni pamoja naye.

יִרְכַּבְהוּ	עַל-	[בְּמוֹתָיו]	(בְּמֹתָיו)	אֶרֶץ	וַיֹּאכַל	תְּנוּבָת	שָׂדֵי
Alimpandisha	juu-ya	[vilele]	(vilele-vya)	nchi	na-akala	mazao-ya	mashamba
H7392		H1116	H1116	H0776	H0398	H8570	

וַיִּנְקְהוּ	רֵבֶשׁ	מִסְלַע	וְשֶׁמֶן	מִחֲלָמִישׁ	צְוֹר:
na-akamnyonyesha	asali	kutoka-mwamba	na-mafuta	kutoka-jiwe-gumu	mwamba
H3243	H1706	H5553	H8081	H2496	H6697

Akamfanya apande sehemu zilizoinuka za nchi, akamlisha kwa mavuno ya mashamba. Akamlea kwa asali toka mwambani, na kwa mafuta kutoka mwamba mgumu,

קָרִים	חֶלֶב	עַם-	זָאן	וְחֶלֶב	בָּקָר	חֶמְאָת	14
wana-kondoo	mafuta-ya	pamoja-na	kondoo	na-maziwa-ya	ng'ombe	siagi-ya	
	H2459		H6629	H2461	H1241		
חֶטָּה	כִּלְיֹת	חֶלֶב	עַם-	וְעֵתוּדִים	בָּשָׁן	בְּנֵי-	וְאֵלִים
ngano	figo-ya	mafuta-ya	pamoja-na	na-mbuzi	Bashani	wana-wa	na-kondoo-dume
H2406	H3629	H2459		H6260	H1316		
					חֶמֶר:	תְּשֻׁתָּהּ	עֵגֹב
					divai	ulinywa	zabibu
					H2561	H8354	H6025
							H1818

kwa jibini na maziwa kutoka makundi ya ng'ombe na kutoka makundi ya mbuzi, kwa mafuta ya wana-kondoo na mbuzi, kwa kondoo dume wazuri wa Bashani, na kwa ngano nzuri. Ukanywa damu ya zabibu inayotoa povu.

וַיִּטֵּשׁ	כֶּשֶׂת	עֲבִית	שְׂמֹנֶת	וַיִּכְעַט	יִשְׁרוּן	וַיִּשְׁמֵן	15
na-akamwacha	umezidi	umeenea	umenenepa	na-akapiga-mateke	Yeshuruni	Na-akanenepa	
H5203	H3780	H5666	H8080	H1163	H3484	H8080	
			יִשְׁעוֹ:	צֹר	וַיִּנְבֵּל	עֲשָׂהוּ	אֱלֹהִים
			wokovu-wake	Mwamba-wa	na-akamdharau	aliyemfanya	Mungu
			H3444	H6697			H0433

Yeshuruni alinenepa na kupiga teke; alikuwa na chakula tele, akawa mzito na akapendeza sana. Akamwacha Mungu aliyemuumba, na kumkataa Mwamba Mwokozi wake.

יִכְעִסְהוּ:	בְּתוֹעֵבֹת	בְּזָרִים	יִקְנֹאָהוּ	16
walimkasirisha	kwa-machukizo	kwa-wageni	Walimfanya-wivu	
H3707	H8441		H7065	

Wakamfanya Mungu kuwa na wivu kwa miungu yao migeni, na kumkasirisha kwa sanamu zao za machukizo.

יִדְעוּם	לֹא	אֱלֹהִים	אֱלֹהִים	לֹא	לְשֵׁדִים	יִזְבְּחוּ	17
walijua	ambayo-hawakuijua	miungu	Mungu	si	kwa-mashetani	Walizitooa-dhabihu	
H3045	H3808	H0430	H0433	H3808	H7700	H2076	
אֲבֹתֵיכֶם:	שְׁעָרוֹם	לֹא	כָּאוּ	מִקְרֹב	חֲדָשִׁים		
baba-zenu	waliitetemekea	ambayo-hawakuitetemekea	walikuja	kutoka-karibu	mipya		
H0001		H3808	H0935	H7138	H2319		

Wakatoa dhabihu kwa pepo, ambao si Mungu: miungu wasiyojua, miungu iliyojitokeza siku za karibuni, miungu ambayo baba zenu hawakuiogopa.

מִחֻלְלָה:	אֵל	וְתִשָּׁח	תִּשִׁי	יִלְדָהּ	צֹר	18
aliyekuumba	Mungu	na-ukamsahau	ulimsahau	aliyekuzaa	Mwamba	
	H0410	H7911	H7876	H3205	H6697	

Mkamwacha Mwamba, aliyewazaa ninyi; mkamsahau Mungu aliyewazaa.

וּבְנֹתָיו:	בָּנָיו	מִכְעַס	וַיִּנְאֵץ	יְהוָה	וַיֵּרָא	19
na-binti-zake	wana-wake	kwa-hasira	na-akawakataa	Yahwe	Na-akaona	
H1323			H5006	H3068	H7200	

Bwana akaona hili, akawakataa, kwa sababu alikasirishwa na wanawe na binti zake.

אֲחֵרִיתָם	מָה	אֲרָאָה	מֵהֶם	פְּנִי	אֲסִתִּירָה	וַיֹּאמֶר	20
mwisho-wao	itakuwa-nini	nitaona	kutoka-kwao	uso-wangu	nitauficha	Na-akasema	
H0319	H4100	H7200	H1992	H6440	H5641	H0559	
כָּם:	אָמֵן	לֹא	בָּנִים	חֲמֹזָה	תְּהַפֵּכֶת	רְזֵר	כִּי
ndani-yao	uaminifu	ambao-hawana	watoto	wao	cha-ukaidi	kizazi	kwa-maana
	H0529	H3808		H1992	H8419	H1755	

Akasema, "Nitawaficha uso wangu, nami nione mwisho wao utakuwa nini, kwa kuwa wao ni kizazi kilichopotoka, watoto ambao si waaminifu.

וְאֵנִי	בְּהַבְלִיתָם	כַּעֲסוֹנִי	אֵל	בְּלֹא	קָנֵאֵנִי	הֵם	21
na-mimi	kwa-ubatili-wao	walinikasirisha	Mungu	kwa-asiye	walinifanya-wivu	Wao	
H0589	H1892	H3707	H0410	H3808	H7065	H1992	
	אֲכַעֲסִים:	נִבֵּל	בְּנוֹי	עָם	בְּלֹא	אֲקִנֵּאֵם	
	nitawakasirisha	la-kijinga	kwa-taifa	watu	kwa-wasio	nitawafanya-wivu	
	H3707	H5036			H3808	H7065	

Wamenifanya niwe na wivu kwa kile ambacho si mungu, na kunikasirisha kwa sanamu zao zisizokuwa na thamani. Nitawafanya wawaonee wivu wale ambao si taifa. Nitawafanya wakasirishwe na taifa lile lisilo na ufahamu.

תַּחֲתֵית	שְׂאוּל	וְתִיקַד	בְּאֵפִי	קָדַתָּה	אֵשׁ	כִּי	22
chini-kabisa	kuzimu	hadi	na-utawaka	katika-hasira-yangu	umewaka	moto	Kwa-maana
H8482	H7585	H5704	H3344	H0639	H6919	H0784	
	תְּרִים:	מוֹסְדֵי	וְתִלְהֵט	וַיִּבְלָה	אֶרֶץ	וְתֹאכַל	
	milima	masingi-ya	na-utayateketeza	na-mazao-yake	nchi	na-utaiteketeza	
	H2022	H4146	H3857	H2981	H0776	H0398	

Kwa maana moto umewashwa kwa hasira yangu, ule uwakao hadi kwenye vina vya mauti. Utateketeza dunia pamoja na mazao yake, na kuwasha moto katika masingi ya milima.

כָּם:	אֲכַלְהָ	חֲצִי	רְעוֹת	עָלִימוּ	אֲסַפָּה	23
dhidi-yao	nitaitumia	mishale-yangu	maovu	juu-yao	Nitawakusanyia	
	H3615	H2671			H5595	

"Nitalundika majanga juu yao na kutumia mishale yangu dhidi yao.

בְּהִמּוֹת	וּשְׁן	מְרִירִי	וּקְטָב	רֶשֶׁף	וּלְחִמִּי	רְעֵב	מְזִי	24
wanyama	na-meno-ya	makali	na-maangamizi	homa	na-kuliwa-na	njaa	walioishiwa-na	
H0929	H8127	H4815	H6986	H7565		H7458	H4198	
	עֶפְרָ:	זִחְלִי	חֲמַת	עַם	כָּם	אֲשַׁלְּחֶה		
	mavumbini	viumbe-vinavyotambaa	sumu-ya	pamoja-na	juu-yao	nitawapelekea		
	H6083		H2534			H7971		

Nitatuma njaa kali dhidi yao maradhi mabaya, yateketezayo na tauni ya kufisha; nitawapelekea meno makali ya wanyama mwitu, na sumu ya nyoka wale watambaao mavumbini.

בְּתוֹלָה	גַּם	בְּחוּר	גַּם	אֵימָה	וּמַחְדָּרִים	חֶרֶב	תְּשַׁכֵּל	מַחֲוִין	25
bikira	pia	kijana	pia	hofu	na-ndani-ya-vyumba	upanga	itaangamiza	Nje	
H1330	H1571	H0970	H1571	H0367	H2315	H2719		H2351	
				שִׁיבָה:	אִישׁ	עַם	יוֹנֵק		
				mwenye-mvi	mtu	pamoja-na	mtoto-anayenyonya		
				H7872	H0376		H3243		

Barabarani upanga utawakosha watoto; nyumbani mwao hofu itatawala. Vijana wao wa kiume na wa kike wataangamia, pia watoto wachanga na wazee wenye mvi.

זָכַרְם׃ kumbukumbu-yao H2143	מֵאֲדָמָה kutoka-kwa-wanadamu H0582	אֲשֶׁכִּיתָהּ nitaiondoa	אֲפָאִיָּהֶם nitawatawanya H6284	אֲמַרְתִּי Nilisema H0559	26
---	---	-----------------------------	--	---	----

Nilisema ningewatawanya na kufuta kumbukumbu lao katika mwanadamu.

וְאָמַרְוּ waseme H0559	פָּן- wasije H6435	צָרִימוּ adui-zao	וַיִּכְבְּרוּ wakaelewa-vibaya	פָּן- wasije H6435	אָנוּר niliogopa	אוֹיֵב adui H0341	כָּעַס hasira-ya	לוֹלִי Isipokuwa H3884	27
		זָאת׃ haya H2063	כָּל- yote H3605	פַּעַל aliyefanya H6466	יְהוָה Yahwe H3068	וְלֹא na-si H3808	לָמָּה imeshinda	יָדֵינוּ mikono-yetu H3027	

Lakini nilihofia dhahaka za adui, adui asije akashindwa kuelewa, na kusema, 'Mikono yetu imeshinda; Bwana hakufanya yote haya.'

תְּבוּנָה׃ ufahamu H8394	בָּהֶם ndani-yao	וְאֵין na-hakuna H0369	הַמָּוָה wao H1992	עֲצוֹת mashauri H6098	אֶבֶד lililopoteza H0006	נְוִי taifa	כִּי- Kwa-maana	28
--	---------------------	--	--	---	--	----------------	--------------------	----

Wao ni taifa lisilo na akili, hakuna busara ndani yao.

לְאַחֲרֵיהֶם׃ mwisho-wao H0319	יָבִינִי wangefahamu H0995	זָאת hivi H2063	וַיִּשְׁכַּלְוּ wangeelewa	חֲכָמוֹ wangehekimika H2449	לִי Laiti H3863	29
--	--	---------------------------------------	-------------------------------	---	---------------------------------------	----

Laiti wangukuwa na hekima wangeefahamu hili, na kutambua mwisho wao utakuwa aje!

אִם- isipokuwa H7233	רֶבְבָה elfu-kumi H5127	וַיִּנְסוּ wangekimbia H8147	וּשְׁנַיִם na-wawili H0505	אֶלְפָּה elfu H0259	אֶחָד mmoja H7291	וַיִּרְדָּף angeweza-kufuatia	אֵיבָה Jinsi-gani	30
		הַסְּבִירָה׃ aliwatia H5462	וַיְהוֶה na-Yahwe H3068	מִכְרָם aliuza H4376	צוּרָם Mwamba-wao H6697	כִּי- kwa-sababu	לֹא kwa-sababu H3808	

Mtu mmoja angeweza kufukuza elfu moja, au wawili kufukuza elfu kumi, kama si kwamba Mwamba wao amewauza, kama si kwamba Bwana amewaacha?

פְּלִילִים׃ waamue H6414	וְאֵבִינוּ na-adui-zetu H0341	צוּרָם Mwamba-wao H6697	כְּצוּרֵנוּ kama-Mwamba-wetu H6697	לֹא si H3808	כִּי- Kwa-maana	31
--	---	---	--	------------------------------------	--------------------	----

Kwa kuwa mwamba wao si kama Mwamba wetu, sawasawa na vile adui zetu wanavyokiri.

גֹּמֹרָה Gomora H6017	וּמִשְׁדָּמָה na-kutoka-mashamba-ya H7709	גִּבְעוֹת mzabibu-wao H1612	סֹדוֹם Sodoma H5467	מִנְפָן kutoka-mzabibu-wa H1612	כִּי- Kwa-maana	32	
		לְמוֹ׃ kwao	מִרְחֹת vichungu H4846	אֲשַׁכְּלֵת vishada H0811	רוֹשׁ sumu H7219	עֲבִיבִי- zabibu-za H6025	עֲבִיבוֹ zabibu-zao H6025

Mzabibu wao unatoka kwenye mzabibu wa Sodoma, na kutoka kwenye mashamba ya Gomora. Zabibu zake zimejaa sumu, na vishada vyake vimejaa uchungu.

אֲכָזָר׃ kali H0393	פְּתָנִים ya-nyoka H6620	וְרֹאשׁ na-sumu H7219	יֵינָם divai-yao H3196	תַּנְיָנִים joka	חֲמַת sumu-ya H2534	33
---	--	---	--	---------------------	---	----

Mvinyo wao ni sumu ya nyoka, sumu yenye kufisha ya swila.

34 הָלֹא־ הוּא כָּמֶס עֲמֻדֵי חָתָם בְּאוֹצְרוֹתַי: Je-si hii imehifadhiwa kwangu imefungwa katika-hazina-zangu H3808 H1931 H3647 H5978 H2856 H0214

“Je, hili sikuliweka akiba na kulifungia kwenye vyumba vyangu vya hazina?”

35 לֵי נָקָם וְשָׁלֵם לָעֵת תִּמְוֹט רִגְלָם כִּי קָרוֹב Yangu kisasi na-malipo wakati itakapotetemeka miguu-yao kwa-maana iko-karibu H5359 H8005 H6256 H4131 H7272 H7138

יָוֵם אֵיזִם וְחָשׁ עֲתָדָת לָמוֹ: siku-ya maangamizi-yao na-itaharakisha mambo-yaliyoandaliwa kwao H3117 H0343 H6264

Ni juu yangu kulipiza kisasi; nitalipiza. Wakati utakapowadia, mguu wao utateleza; siku yao ya maafa ni karibu, na maangamizo yao yanawajia haraka.”

36 כִּי- יָדִין יְהוָה יְדִין עֲמֻוֹ וְעַל- יְתַנְחֵם וְיָתְנָם וְיָתְנָם Kwa-maana atahukumu Yahwe atahukumu na-kwa watu-wake watumishi-wake atahurumia wakati H1777 H3068 H5162 H6560

יְרָאָה כִּי- אֶזְלַת יָדְךָ וְעֲזָבְךָ יְרָאָה atakapoonna kwamba imeisha nguvu na-hakuna aliyefungwa na-aliyeachwa H7200 H0235 H3027 H6113

Bwana atawahukumu watu wake, na kuwahurumia watumishi wake atakapoonna nguvu zao zimekwisha wala hakuna yeyote aliyebaki, mtumwa au aliye huru.

37 וְאָמַר יְהוָה וְאָמַר אֵי אֱלֹהֵימוֹ צוּר יְהוָה וְאָמַר יְהוָה Na-atasema wapi miungu-yao mwamba walikimbilia yeye H5959 H0335 H0430 H6697 H2620

Atasema: “Sasa iko wapi miungu yao, mwamba walioukimbilia,

38 אֲשֶׁר תִּלְבַּב זָבְחֵימוֹ יֹאכְלוּ יִשְׁתּוּ וְיִין נְסִיכָם אֲשֶׁר Ambao mafuta-ya dhabihu-zao walikula walikunywa divai-ya sadaka-zao-za-kinywaji H2459 H2077 H0398 H8354 H3196

יְקוֹמוּ וְיַעֲזְרוּכֶם יְהוָה וְיַעֲזְרוּכֶם יְהוָה וְיַעֲזְרוּכֶם wasimame na-wawasaidie wawe kimbilio H5826 H1961

miungu wale waliokula mafuta ya dhabihu zao na kunywa mvinyo wa sadaka zao za vinywaji? Wainuke basi, wawasaidie! Wawapeni basi ulinzi!

39 וְרָאוּ עַתָּה כִּי אָנִי מִימִי אָנִי אָנִי אָנִי אָנִי אָנִי Oneni sasa kwamba Mimi Mimi Mimi Mimi Mimi ninaua H7200 H6258 H0589 H0589 H0589 H0589 H0430 H0369 H0369 H0589 H0589 H0589 H0589

מִינִי מִינִי מִינִי מִינִי מִינִי מִינִי מִינִי מִינִי מִינִי Mimi Mimi Mimi Mimi Mimi Mimi Mimi Mimi H3027 H0369 H7495 H0589 H4272 H2421

מִצִּילִי: anayeokoa H5337

“Tazama basi, Mimi mwenyewe, Mimi Ndiye! Hakuna mungu mwingine ila Mimi. Mimi ninaua na Mimi ninafufua, Mimi nimejeruhi na Mimi nitaponya, wala hakuna awezaye kuokoa kutoka mkononi mwangu.

40 כִּי- אֶשָּׂא אֶל- שְׂמִינִי מִינִי מִינִי מִינִי מִינִי Kwa-maana ninainua hadi mbingu mkono-wangu na-ninasema mimi hai milele H5375 H0413 H8064 H3027 H0559 H0595 H5769

Ninainua mkono wangu kuelekea mbinguni na kusema: Hakika kama niishivyo milele,

אָשִׁיב nitarudisha H7725	יָדִי mkono-wangu H3027	בְּמִשְׁפָּט hukumu H4941	וְתִאֲחֶזַק na-ukishike H0270	חֲרָבִי upanga-wangu H2719	בְּרַק umeme-wa H8150	שְׁנוֹתַי ninoa H8150	אֵם- Nikisha	41
			אֲשַׁלֵּם: nitalipa	וְלִמְשָׁנָי na-kwa-wanaonichukia H8130	לְצַרִּי kwa-adui-zangu		נִקְסִי kisasi H5359	

wakati ninapounoa upanga wangu unaometameta na mkono wangu unapoushika ili kutoa hukumu, nitalipiza kisasi juu ya adui zangu na kuwalipiza wale wanaonichukia.

מְדָם kwa-damu-ya H1818	בָּשָׂר nyama H1320	תֹּאכַל utakula H0398	וְחֲרָבִי na-upanga-wangu H2719	מְדָם kwa-damu H1818	חֲצִי mishale-yangu H2671	אֲשַׁכִּיר Nitaileweshia H7937	42	
			אֲדוּי: adui H0341	פְּרֻעוֹת viongozi-wa H6546	מִרְאֵשׁ kutoka-kichwa-cha	וְשִׁבְיָהּ na-mateka H7633	חֶלְלִי waliouawa	

Nitailevya mishale yangu kwa damu, wakati upanga wangu ukitafuna nyama: damu ya waliochinjwa pamoja na mateka, vichwa vya viongozi wa adui.”

וְנִקְסִי na-kisasi H5359	יִקְוֶם atalipiza H5358	עֲבָדָיו watumishi-wake H5650	דָּם- damu-ya H1818	כִּי kwa-maana	עַמּוֹ watu-wake	גּוֹיִם mataifa	הַרְגִּילֵנִי Shangilieni	43
	פָּ ¶	עַמּוֹ: watu-wake	אֲרֻמְתּוֹ ardhi-yake H0127	וְכַפָּר na-atafanya-upatanisho	לְצַרִּי kwa-adui-zake		יִשִּׁיב atarudisha H7725	

Furahini, enyi mataifa, pamoja na watu wake, kwa kuwa atailipiza damu ya watumishi wake, atalipiza kisasi juu ya adui zake na kufanya upatanisho kwa ajili ya nchi na watu wake.

הַזֹּאת huu H2063	הַשִּׁירָה- wimbo	דְּבָרֵי maneno-ya H1697	כָּל- maneno-yote-ya H3605	אֶת- □ H0853	וַיְדַבֵּר na-akasema H1696	מוֹשֶׁה Musa H4872	וַיָּבֵא Na-akaja H0935	44	
			נִוִּי: Nuni H5126	בֶּן- mwana-wa	וְהוֹשֵׁעַ na-Yoshua H1954	הוּא yeye H1931	הָעָם watu	בְּאֲזֵנֵי masikioni-mwa H0241	

Mose na Yoshua mwana wa Nuni wakaja, wakanena maneno yote ya wimbo watu wakiwa wanasikia.

כָּל- Israeli-wote H3605	אֶל- kwa H0413	הָאֵלֶּה haya H0428	הַדְּבָרִים maneno H1697	כָּל- maneno-yote H3605	אֶת- □ H0853	לְדַבֵּר kusema H1696	מוֹשֶׁה Musa H4872	וַיְכַל Na-akamaliza H3615	45
								יִשְׂרָאֵל: Israeli H3478	

Mose alipomaliza kuyasoma maneno haya yote kwa Israeli wote,

46 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שִׁמּוֹ לְבַבְכֶם לְכֹל-תְּדַבְּרִים אֲשֶׁר אֲנִי

Na-akawaambia	wao	yawekeni	mioyoni-mwenu	maneno-yote	maneno	maneno	ambayo	mimi
H0559	H0413		H3824	H3605	H1697			H0595

מַעִיר בְּכֶם הַיּוֹם אֲשֶׁר תִּצְנְוּ אֶת-בְּנֵיכֶם לְשֹׁמֵר לַעֲשׂוֹת

ninawashuhudia	kwenu	leo	ambayo	mtawaamuru		watoto-wenu	kushika	kufanya
		H3117		H6680	H0853		H8104	

אֶת-כָּל-דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

	maneno-yote-ya	maneno-ya	torati	hii
H0853	H3605	H1697	H8451	H2063

akawaambia, "Yawekeni moyoni maneno yote ambayo nimewatangazia kwa makini siku hii ya leo, ili kwamba mpate kuwaagiza watoto wenu wayatii kwa bidii maneno yote ya sheria hii.

47 כִּי לֹא-דָבַר הוּא מְכֹם כִּי-הוּא וּבְדָבַר

Kwa-maana	si	neneno	tupu	hili	kwenu	bali	ni	uzima-wenu	na-kwa-neno
H3808	H1697	H7386	H1931			H1931			H1697

הַיְהוּדָה תֹּאדָרְכּוּ יָמִים עַל-הָאֲרֶזְהָ אֲשֶׁר אֲתָם עֹבְרִים אֶת-יַרְדֵּן שְׂמָה

hili	mtarefusha	siku	katika	ardhi	ambayo	nyinyi	mnavuka		Yordani	huko
H2088	H0748	H3117		H0127			H0853		H3383	H8033

לְרִשְׁתָּהּ: פ
kuimiliki
[H3423](#)

Siyu maneno matupu tu kwenu, bali ni uzima wenu. Kwa hayo mtaishi maisha marefu katika nchi mnyavovuka Yordani kuimiliki."

48 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה בְּעֵצָם הַיּוֹם הַזֶּה לְאָמֵר:

Na-akasema	Yahwe	kwa	Musa	siku-hii-hii	siku	hii	akisema
H1696	H3068	H0413	H4872	H6106	H3117	H2088	H0559

Siku hiyo hiyo Bwana akamwambia Mose,

49 עָלָה אֶל-הַר הָעֵבְרִים הַיְהוּדָה הַר-נְבוֹ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מוֹאָב

Panda	hadi	mlima	mlima-wa	huu	mlima-wa	Nebo	ambao	katika-nchi-ya	Moabu
H5927	H0413	H2022	H2022	H2088	H2022			H0776	H4124

אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי יַרְדֵּן וַיִּרְאֶה אֶת-אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי

ambao	mbele-ya	uso-wa	Yeriko	na-uwione		nchi-ya	Kanaani	ambayo	mimi
	H6440	H3405	H7200	H0853		H0776			H0589

נָתַן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאִחְזָה:

ninawapa	wana-wa	Israeli	kuwa-miliki
H5414	H3478		H0272

"Kwea katika mapangano ya Mlima Abarimu hadi kilima cha Nebo kilichoko Moabu, ng'ambo ya Yeriko, na uitazame Kanaani, nchi ninayowapa Waisraeli kama milki yao wenyewe.

50 וּמַתְּ אֲשֶׁר בְּהַר אֲתָהּ עָלָה שְׂמָה וְהֶאֱסַף אֶל-עַמִּיד

Na-ufe	katika-mlima	ambao	wewe	unaupanda	huko	na-ukusanywe	kwa	watu-wako
H4191	H2022			H5927	H8033	H0622	H0413	

כְּאֲשֶׁר-מָת אֶהְרֹן אֲחִיךָ בְּהַר הַחֵר וַיֵּאֱסַף אֶל-

kama-vile	alivyokufa	Haruni	ndugu-yako	katika-mlima-wa	Hori	na-akakusanywa	kwa
	H4191	H0175	H0251	H2023	H2022	H0622	H0413

עַמִּיו: watu-wake

Utafia kwenye mlima huo unaokwea na kukusanyika pamoja na watu wako, kama ndugu yako Aroni alivyofia juu ya Mlima Hori naye akakusanyika kwa watu wake.

	בְּמִי-	יִשְׂרָאֵל	בְּנֵי	בְּתוֹךְ	כִּי	מֵעֲלֵהֶם	אֲשֶׁר	עַל	51
	katika-maji-ya	Israeli	wana-wa	katikati-ya	mimi	mlinikosea	ambayo	Kwa-sababu	
	H4325	H3478		H8432		H4603			
אוֹתִי	קִדְשָׁתָם	לֹא-	אֲשֶׁר	עַל	סִינַי	מִדְּבַר-	קָדֵשׁ	מְרִיבַת	
mimi	mlinitukuza	hamkunitukuza	ambayo	kwa-sababu	Sini	jangwa-la	Kadeshi	Meriba-ya	
H0853	H6942	H3808			H6790		H6946	H4808	
						יִשְׂרָאֵל:	בְּנֵי	בְּתוֹךְ	
						Israeli	wana-wa	katikati-ya	
						H3478		H8432	

Hii ni kwa sababu ninyi wawili mlivunja uaminifu nami mbele ya Waisraeli kwenye maji ya Meriba-Kadeshi katika Jangwa la Sini, na kwa sababu hamkuuinua utakatifu wangu miongoni mwa Waisraeli.

	אֶל-	תָּבוֹא	לֹא	וְשָׁמָּה	אֶת-	תִּרְאֶה	מִנֶּנֶד	כִּי	52
	katika	utaingia	hutaingia	lakini-huko	nchi	utaiona	kutoka-mbali	Kwa-maana	
	H0413	H0935	H3808	H8033	H0776	H0853	H7200	H5048	
				פ	יִשְׂרָאֵל:	לְבָנֵי	נָתַן	אֲנִי	
				¶	Israeli	wana-wa	ninawapa	mimi	
					H3478		H5414	H0589	
								אֲשֶׁר-	הָאָרֶץ
								ambayo	nchi
									H0776

Kwa hiyo, utaiona tu nchi kwa mbali; wewe hutaingia nchi ninayowapa watu wa Israeli.”